

YTTRANDE
2008-06-18

Dnr IJ2008/818/DISK

Integrations- och jämställdhetsdepartementet
103 33 Stockholm

**Departementspromemoria – ”Nationella minoritetsspråk vid domstolar
och myndigheter – ett alternativ”
Ds 2008:26**

Rätten att använda meänkieli ska omfatta all samhällsservice både i förvaltningsområdet och resten av Sverige. Meänkieli ska ha samma rättigheter som finskan. STR-T motsätter förslaget att en mer generell rätt att använda meänkieli inte ska gälla utanför förvaltningsområdet. Skälen som talar för detta är:

- Den omfattande urbaniseringen som skett i området från 1960-talet och framåt, har medfört att ett mycket stort antal meänkielitalande är bosatta utanför det språkliga förvaltningsområdet. Koncentrationer av tornedalingar återfinns i städer såsom Umeå, Stockholm, Göteborg, Malmö samt i de flesta industriorterna i landet.
- Alla minoritetsspråksstalande människor ska ha samma rättigheter i hela landet. Det går att hitta praktiska lösningar för tolkning mm genom dialog med minoritetsorganisationerna utan att det skall kosta staten eller myndigheterna alltför mycket.

STR-T menar att språket meänkieli inte får särbehandlas då det i dagsläget inte finns någon kartläggning av antalet personer som talar detta språk. Tornedalen, varifrån meänkieli härstammar har under mycket lång tid förest Sveriges industrier och centrala myndigheter med arbetskraft. Därför menar vi att meänkieli är mycket mer utspritt än vad man hittills antagit. STR-T är också av den åsikten att inom en mycket snar framtid är meänkieli i samma utsatta läge som sydsamiskan om åtgärder inte vidtas.

Svårigheten med att hitta språkkunnig personal beror i mångt och mycket på att utbildningskedja för språket meänkieli saknas. I dagsläget finns det praktiskt taget ingen utbildning som erbjuds inom det offentliga väsendet. Däremot finns det tillgång till språkkunnig personal i det språkliga förvaltningsområdet. Via ny teknik är det även möjligt att lösa bristen av språkkunnig personal i hela landet. När det gäller service för vår minoritet skulle STR-T vilja föreslå att man övervägde möjligheten av att låta minoritetsorganisationerna runt om i landet lämna exempelvis tolkservice till människor som inte kan uträtta sina ärenden inom den offentliga servicen i landet som helhet. Detta innebär att minoritetsorganisationerna tilldelas resurser för detta ändamål.

Genom detta förfaringssätt skulle man kunna utöka möjligheterna för minoritetsfolket att få nyttja sitt eget språk varhelst de finns i landet utan att det skulle innebära alltför stora kostnader för staten eller respektive serviceorgan. Man skulle också härigenom på ett bättre sätt leva upp till den minoritetslagstiftning som antagits.

STR-T understryker vikten av att den enskilde ska få använda sitt språk oavsett ärendets karaktär. Vi vill också betona att åldringsvård, sjukvård och övrig samhällsservice inte får begränsas av tillgången på språkkunnig personal.

Att kunna ett minoritetsspråk ska ses som en särskild merit, vilket ska påtalas för myndigheter och verksamheter. Vi vill ännu en gång understryka att alla som talar minoritetsspråk i landet ska ha samma rättigheter oavsett bostadsort. Det går att hitta praktiska lösningar genom ett samarbete med minoritetsorganisationerna, verktygen för detta är dialog och finansiering. Det måste få kosta, det går ej att genomföra förändringar utan tilldelning av mer medel. Anslag måste tilldelas minoritetsorganisationerna så att de kan bistå samhällsorganisationerna i deras arbete.

STR-T stöttar tanken av en komplettering på en särskild bestämmelse i socialtjänstlagen (2001:453). Kommunerna ska sörja för (inte verka för) att det finns tillgång till personal med kunskaper i språket vad gäller äldreomsorgen. Naturligtvis ska även samma skyldigheter gälla för hälso- och sjukvård, det räcker inte med att verka för.

Slutligen vill STR-T betona vikten av att meänkieli även ska inbegripas i en utvidgning av förvaltningsområdena till att gälla i hela riket.

Nya undersökningar som bör beaktas

IJ2007/2710/D, Situationen för minoritetsspråket Meänkieli i Sverige, Harriet Kuoppa, Institutet för Språk och folkminnen, DAUM.

För STR-T
Dag som ovan

Tore Hjorth
Ordförande

Maja Mella
Handläggare